

OPIS DOBREJ PRAKTYKI

1. Dane dotyczące podmiotu ubiegającego się o wpis

nazwa inicjatywy	Marsz na Grunwald
nazwa podmiotu	Bractwo Rycerskie XXVI Chorągwi Zamku Bratian
dokładny adres	Mszanowo, ul. Podleśna 1, 13-300 Nowe Miasto Lubawskie
gmina	Nowe Miasto Lubawskie
powiat	Nowomiejski
województwo	Warmińsko-Mazurskie
telefon	56-47-263-30
adres strony internetowej	www.bractwobratian.pl www.marsznagrunwald.pl
faks	56-47-263-30
adres e-mail	gck.mszanowo@wp.pl

2. Charakter podmiotu

Obywatele zorganizowani (zaznacz):

- w radach i komitetach utworzonych przez władze publiczne
- w radach i komitetach zorganizowanych z inicjatywy mieszkańców
- zebraniach wiejskich i sołectwach
- w organizacjach pozarządowych
- nieformalnych grupach obywatelskich
- indywidualne osoby

3. Rodzaj(e) podjętych działań na rzecz realizacji potrzeb społeczności lokalnej (zaznacz):

- realizacja zadań publicznych na zlecenie władz lokalnych
- działalność charytatywna i opiekuńcza
- działalność edukacyjna i wychowawcza
- działalność wspierająca rozwój społeczności lokalnej
- działalność na rzecz podniesienia warunków życia
- działalność na rzecz zachowania i rozwoju lokalnych wartości kultury i tradycji

4. Przedmiot działalności

Bractwo Rycerskie XXVI Chorągwi Zamku Bratian istnieje od 2007r. Naszym celem jest przypomnienie zapomnianej historii Ziemi Lubawskiej, tak ważnej w dziejach państwa polskiego w okresie wojny z zakonem, gdzie pierwotnie miało dojść do bitwy, która ostatecznie rozegrana została pod Grunwaldem. To na zamku w Bratianie odbyła się narada Wielkiego Mistrza Zakonu, ostatnia przed bitwą pod Grunwaldem. Chcemy aktywizować społeczność oraz zachęcić do promowania, kultywowania lokalnego dziedzictwa kulturowego i tworzenia bractw rycerskich, klubów historii, stowarzyszeń itp.

5. Opis działań

Marsz na Grunwald to impreza historyczna, która oparta jest na zapomnianej historii Ziemi Lubawskiej, tak ważnej w dziejach państwa polskiego w okresie wojny z zakonem, gdzie pierwotnie miało dojść do bitwy, która ostatecznie rozegrana została pod Grunwaldem. Odwzorujemy armie: polską, litewską i krzyżacką, nastroje jakie w nich panowały w ostatnich dniach przed bitwą, strukturę obozu, trasę przemarszu oraz kulturę średniowiecza.

Uroczystości rozpoczynają się w Bazylice w Nowym Mieście Lubawskim, gdzie co roku odbywa się uroczyste pasowanie na rycerza jednego z członków Bractwa Rycerskiego XXVI Chorągwi Zamku Bratiana oraz zostają pobłogosławione wojska. Następnie orszak rusza do Bratiana, gdzie odbywa się impreza plenerowa, na której nie brakuje turniejów rycerskich, koncertów muzyki dawnej, zabaw rycerskich oraz odegrana zostanie narada Wielkiego Mistrza, ostatnia przed bitwą pod Grunwaldem. Inspiracje czerpiemy z książki "Krzyżacy 1410" Józefa Kraszewskiego. Następnego dnia, konno i na wozach, rycerstwo rusza do Grunwaldu, po drodze rozbijając obozy w różnych miejscowościach, gdzie zorganizowane zostają pikniki historyczne. Lokalna społeczność będzie mogła aktywnie brać udział w przygotowanych pokazach, zabawach rycerskich oraz warsztatach.

Inicjatorem imprezy w 2007 roku było Gminne Centrum Kultury w Mszanowie, dzięki któremu co roku pozyskiwane są środki na zorganizowanie wspomnianej imprezy. Bezpośrednio w działanie zaangażowanych jest około 100 osób (pracownicy GCK, członkowie zaprzyjaźnionych bractw, mieszkańcy Bratiana), którzy aktywnie biorą udział podczas trwania Marszu na Grunwald przygotowując inscenizacje, pikniki historyczne, pokazy, zabawy oraz zajmują się sprawami logistycznymi zadania. Wszyscy ubrani w charakterystyczne dla tamtejszych czasów stroje. Odbiorcami jest lokalna społeczność, turyści oraz mieszkańcy miejscowości gdzie stacjonuje rycerstwo, co łącznie daje około 1500 osób.

Naszym celem jest przekazanie lokalnej społeczności zapomnianej historii Ziemi Lubawskiej, tak ważnej w dziejach państwa polskiego w okresie wojny z zakonem. Chcemy aktywizować społeczność oraz zachęcić do promowania, kultywowania lokalnego dziedzictwa kulturowego i tworzenia bractw rycerskich, klubów historii, stowarzyszeń itp. W miejscowościach, gdzie stacjonować będzie rycerstwo, zarówno uczestnicy marszu jak i mieszkańcy będą mieli możliwość nawiązania współpracy, wspólnej promocji kuchni czy rzemiosła oraz tworzenia łańcuchów produkcyjnych i marketingowych. Dzięki interaktywnym zabawom rycerskim miejscowa ludność

może poznać kuchnię, obyczaje i kulturę średniowiecza biorąc udział m.in. w nauce tańców dawnych czy w nauce pieczenia podplomyków. Kolejnym celem jest wprowadzenie innowacyjności i oryginalności w sposoby nauczania historii - Marsz na Grunwald jako żywa lekcja historii z możliwością aktywnego uczestnictwa odbiorcy. Nasze działanie to także aktywizacja oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych i niepełnosprawnych. W każdej edycji Marszu na Grunwald uczestniczą seniorzy oraz osoby niepełnosprawne.

6. Ocena efektów wdrożenia projektu dla zaangażowania mieszkańców w realizację zadań publicznych

Od 2007 roku zakładane rezultaty zawsze zostały osiągnięte. Udało nam się zaktywizować i zintegrować lokalną społeczność, seniorów i osób niepełnosprawnych jednocześnie kładąc nacisk na promowanie i popularyzację lokalnego dziedzictwa kulturowego. Mieszkańcy liczniej przybywają na organizowane imprezy kulturalne i od kilku lat pozytywnie odpowiadają na tego typu inicjatywy. Mieszkańcy miejscowości, gdzie obozuje rycerstwo, co roku z wielkim entuzjazmem przyjmują średniowieczny orszak. Innowacyjność przedsięwzięcia jakim jest żywa lekcja historii „Marsz na Grunwald” pozwala trwale zainteresować młodzież historią (przekonanie młodzieży, że historia nie musi być przekazywana w nudny sposób).

Dowodem na skuteczność naszych działań jest chociażby fakt powstania bractw rycerskich w niedalekiej Lubawie i Ilawie. W nasze szeregi co roku wcielają się nowi członkowie. Dla porównania w 2007 roku w bractwie było ok. 20 osób a teraz jest ich ponad 50. Mimo iż jest to nieformalna grupa, bractwo posiada własny regulamin nazywany „Statutami Bratianskimi”. Po każdej imprezie powstaje materiał filmowy i zdjęciowy, który dostępny jest na stronach internetowych www.bractwobratian.pl oraz www.marsznagrunwald.pl.

Impreza „Marsz na Grunwald” na stałe wpisała się w kalendarz kulturalny województwa warmińsko-mazurskiego. Co roku nasze działanie wspiera Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego czy Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Od początku trwania inicjatywy partnerami Gminnego Centrum Kultury w Mszanowie są Starostwo Powiatowe w Nowym Mieście Lubawskim, LGD Ziemia Lubawska, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Bratian, Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej Ziemia Nowomiejska, Gmina Nowe Miasto Lubawskie, Nadleśnictwo Ilawa, Muzeum Bitwy Grunwaldzkiej w Stębarku oraz Ochotnicza Straż Pożarna w Bratianie. Współpracują również z nami bractwa rycerskie z całej polski. Wspierają nas również media. Swym patronatem naszą imprezę obejmują m.in. Radio Olsztyn, TVP Historia, TVP Olsztyn, Gazeta Olsztyńska, Gazeta Nowomiejska.

Ciekawostką jest coroczny Mecz Bractw, w którym udział biorą Panie należące do bractw biorących udział w Marszu na Grunwald. Panie grają oczywiście w stosownym stroju średniowiecznym. Spotkanie stało się już tradycją i rozgrywane jest zawsze na początku sierpnia.

7. Oszacowanie nakładów poniesionych na organizację i realizację projektu

Co roku na realizację zadania Gminne Centrum Kultury w Mszanowie realizowało projekt ze środków zewnętrznych:

Projekt „Kraina zapomnianego rzemiosła” w ramach programu operacyjnego Kapitał Ludzki

Projekt „Marsz na Grunwald – Ostatnia wieczerza” w ramach programu operacyjnego Kapitał Ludzki

Projekt „Warsztaty rzemiosła średniowiecznego” dofinansowane w ramach Programu NCK „Grunwald” ze środków Narodowego Centrum Kultury

Przyznanie pomocy w ramach działania 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla małych projektów, tj. operacji, które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działań Osi 3 ale przyczyniają się do osiągnięcia celów tej osi:

5.1. „Wszystkie drogi prowadzą do Bratiana”

5.2. „Marsz na Grunwald – 12 mostów”

5.3. „V Marsz na Grunwald”

5.4. „VI Marsz na Grunwald”

Poza tym poniesiony koszt to wkład własny, do którego możemy zaliczyć użytkowanie biur, urządzeń biurowych, czas pracy koordynatora i księgowego projektu oraz wolontariuszy.

8. Czy napotkali Państwo trudności, z którymi należało się zmierzyć, aby zrealizować projekt?

Zazwyczaj napotyka się na jakieś trudności. Przy realizacji naszego projektu nie lada zadaniem było opanowanie grupy około 100 osób, zapewnienie im wyżywienia na cały czas trwania projektu oraz zapewnienie im bezpieczeństwa. Do tego dochodzą konie, wozy oraz zaplecze. Sprawna logistyka w tak dużym projekcie to podstawa, lecz przez te kilka edycji imprezy udało nam się to dopracować idealnie. Chyba największym problemem przy każdym projekcie są fundusze. Dzięki naszemu doświadczeniu co roku udaje nam się pozyskać środki na przeprowadzenie projektu. Cóż byśmy zrobili gdyby nie bezinteresowna pomoc społeczeństwa. Umiejętność zjednoczenia sobie ludzi to również jeden z problemów przy realizacji projektu, który udało nam się pokonać, czego dowodem jest tak duża liczba wolontariuszy biorących udział w projekcie.

9. Zalecenia dla innych podmiotów zainteresowanych wdrożeniem projektu

Konsekwentność w swoim działaniu, pasja i wiara w to co się robi i chyba najważniejsze to nie ustawać w pracy i dążyć do doskonalenia promowanej inicjatywy. Ważnym też jest aby w prosty i wyrazisty sposób dotrzeć do odbiorców dając i radość z uczestnictwa w projekcie